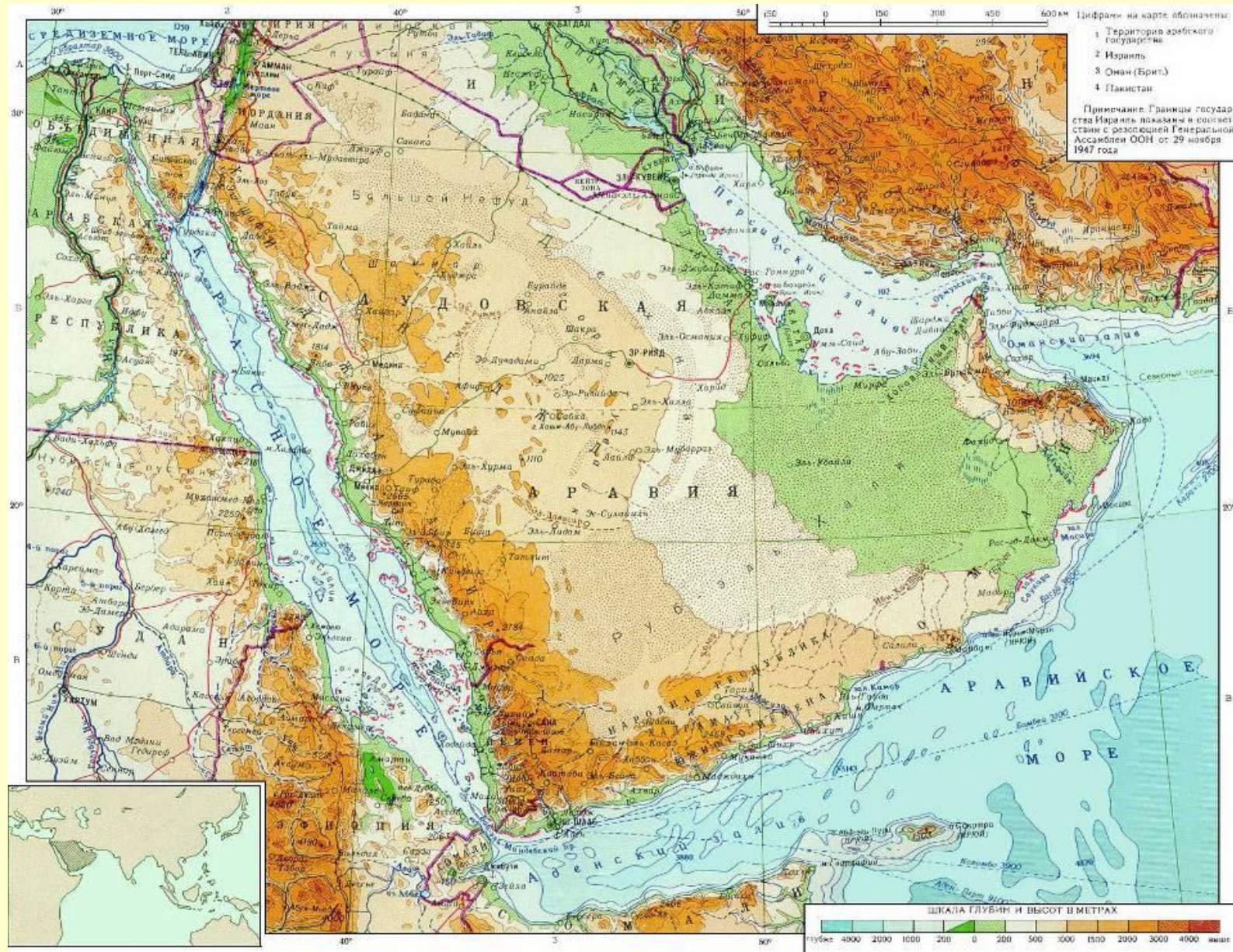

Арабський Халіфат

Цифрами на карте обозначены:

- 1 Территория арабского государства
- 2 Израиль
- 3 Оман (Брит.)
- 4 Пакистан

Примечание: Границы государства Израиль показаны в соответствии с резолюцией Генеральной Ассамблеи ООН от 29 ноября 1947 года

**Ландшафт Аравійського
півострова**

**Мухаммед і чорний камінь
Кааби**

Коран

П'ять основних положень, які треба мусульманину

- 1) вірити в існування єдиного бога — Аллаха;**
- 2) п'ять разів на день виконувати обов'язкову молитву;**
- 3) раз на рік дотримуватися обов'язкового посту — рамазану — від світанку до заходу сонця;**
- 4) щодоби звільнитися від гріхів, витратити п'яту частину прибутку на милостиню;**
- 5) один раз за своє життя здійснити паломництво (відвідання святих місць) до Мекки і Медини.**

Мекка і Медіна

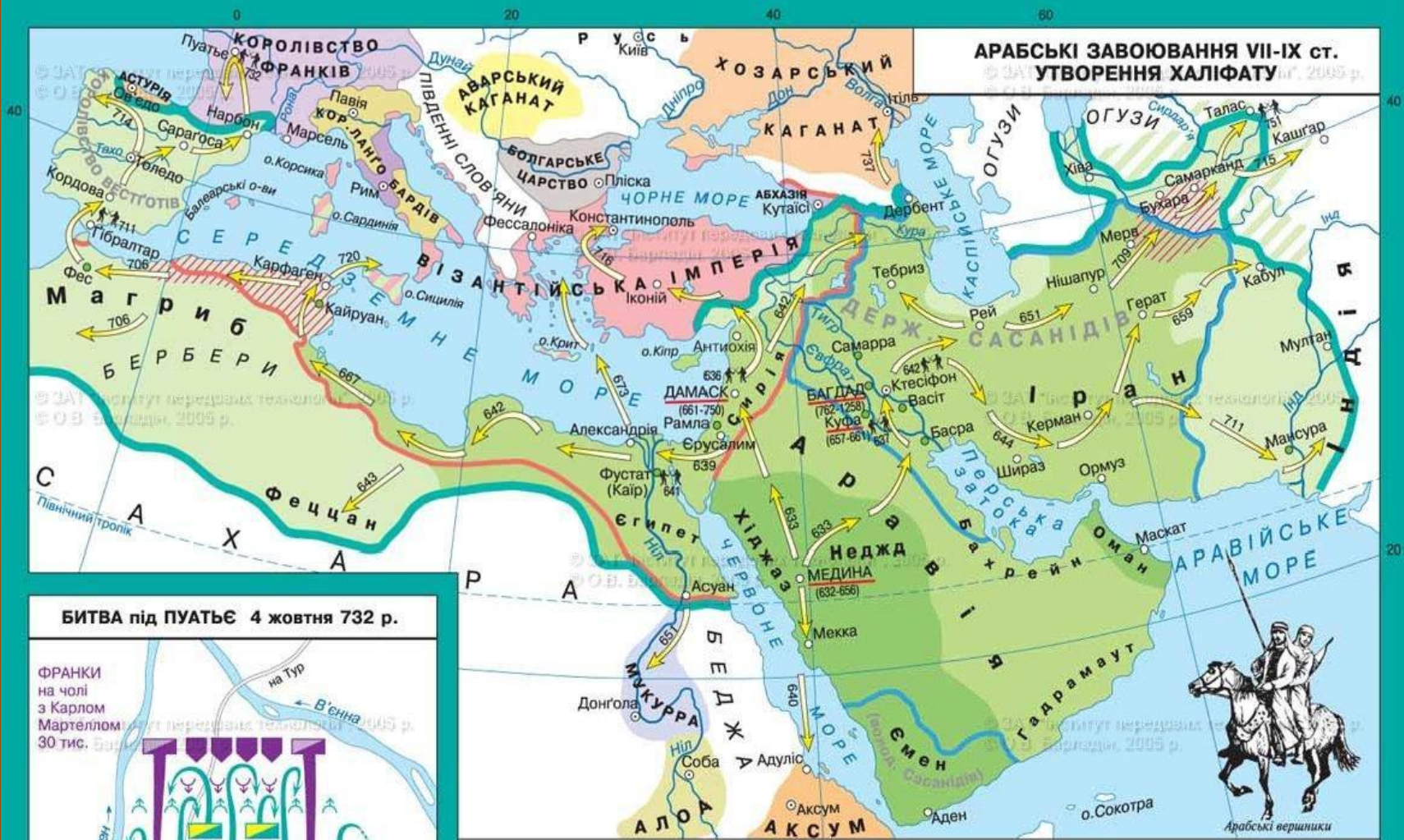
Хасиди (висловлювання і настанови) пророка Мухаммеда

- **Той, кого молитва не стримує від поганих справ, далеко відійшов від Бога.**
- **Задоволення від невеликого — невичерпне багатство.**
- **Рай — під стопами матерів.**
- **Сором — од віри.**
- **Сухість очей — ознака жорстокого серця.**
- **Найкращі з вас ті, хто закликає вас до блага.**
- **Велика це зрада, якщо ти нічого не сказав брату, і той (повіривши), підтвердив сказане тобою, а ти збрехав йому.**
- **Аби стати брехуном, достатньо повторювати все те, що почув.**

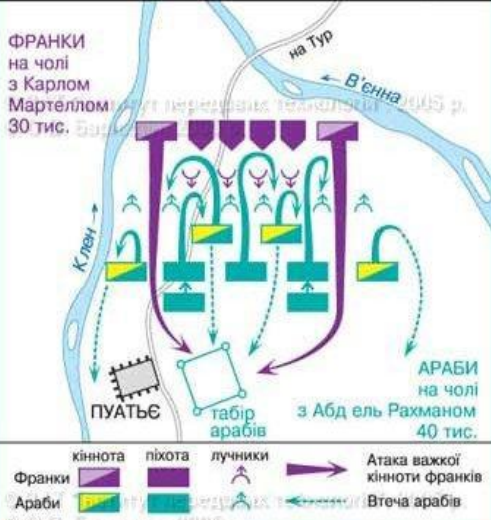
Хасиди (висловлювання і настанови) пророка Мухаммеда

- **Аби стати невігласом, достатньо казати все, що знаєш.**
- **Приязність до людей — половина розуму.**
- **Добре спитати — половина знання.**
- **Шукай знання навіть у Китаї, прагнення до знань — обов'язок кожного мусульманина і мусульманки.**
- **Учитель і учень — друзі в добрій справі.**
- **Кожен, хто загинув, захищаючи своє майно, — святий мученик.**
- **Майно мусульманина — кров мусульманина.**
- **Бідність — поріг зневіри, а заздрість може змінити призначення людини.**

АРАБСЬКІ ЗАВОЮВАННЯ VII-IX ст. УТВОРЕННЯ ХАЛІФАТУ

БИТВА ПІД ПУАТЬЄ 4 жовтня 732 р.

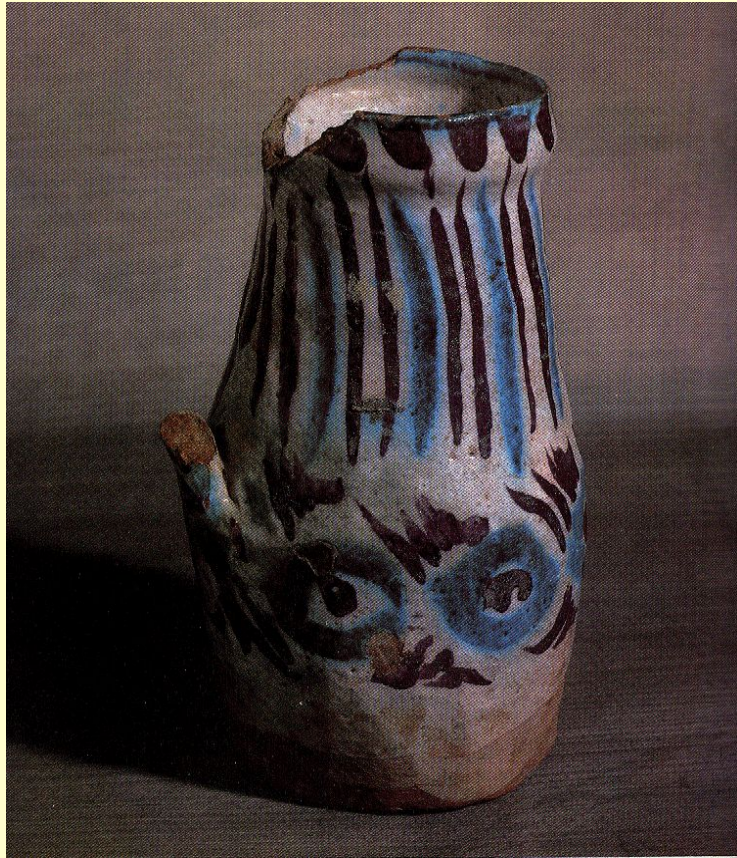

- Держава Мухаммеда 632 р.
- Кордони держави Сасанідів напередодні арабського завоювання
- Кордони азійських та африканських володінь Візантії напередодні арабського завоювання
- Напрями й роки завойовницьких походів арабів
- Території, завойовані першими чотирма халіфами (632-661 рр.)
- Території, завойовані за правління халіфів династії Омеядів (661-750 рр.)
- Кордони Арабського халіфату 750 р.
- Назви держав, знищених арабським завоюванням
- Території, завойовані арабами за правління халіфів династії Аббасидів (після 750 р.)
- Міста, засновані арабами на завойованих територіях
- Резиденції халіфів
- Райони найбільших повстань місцевого населення проти аббасидського панування в VII-VIII ст.
- Місця та роки найважливіших битв

Центральні органи державного керування (дивани):

- 1) **Диван-ал-Джуїд** – завідування оснащенням і озброєнням війська. Під його контролем працювали чиновники, які складали списки ополченців і найманців, а також визначали розміри оплати і земельних пожалувань за службу.
- 2) **Диван-ал-Харадж** – контролювання діяльності центральних фінансових органів, зайнятих обліком податкових і інших надходжень у скарбницю.
- 3) **Диван-ал-Барид** - керування доріг і пошти, будівництво доріг, колодязів і т.д. Будучи фактично єдиною організацією, здатною якнайшвидше забезпечити передачу інформації, це відомство здійснювало і таємне спостереження за діяльністю і політичним настроєм місцевої влади і населення.

**Культура
Арабського
Халіфату**

*Зразок арабської
каліграфії*

*Сторінка арабської
рукописної книги*

*Мавзолей Саманідів. Бухара.
X ст.*